

MINISTERUL APĂRĂRII
MINISTERUL AFACERILOR INTERNE

ORDIN

Despre aprobarea Instrucțiunii privind modul și condițiile de organizare, desfășurare și finanțare în Forțele Armate a activității de reconversie profesională și adaptare socială a militarilor care îndeplinesc serviciul militar prin contract și a cetățenilor trecuți în rezervă (retragere)

nr. ___ / ___ din ___ _____ 2009

mun. Chișinău

În scopul realizării prevederilor art.22 al Legii nr.162-XVI din 22 iulie 2005 ”Cu privire la statutul militarilor”, pct.2 al Hotărîrii Guvernului nr.1042 din 19 septembrie 2007 „Pentru aprobarea Regulamentului cu privire la reconversia profesională și adaptarea socială a militarilor care îndeplinesc serviciul militar prin contract și a cetățenilor trecuți în rezervă (retragere)” și în vederea reglementării modului și condițiilor de organizare, desfășurare și finanțare în cadrul marilor unități, unităților (centrelor) militare și instituțiile Forțelor Armate a activității de reconversie profesională și adaptare socială a militarilor care îndeplinesc serviciul militar prin contract și a cetățenilor trecuți în rezervă (retragere), -

O R D O N Ă M:

1. Se aprobă Instrucțiunea privind modul și condițiile de organizare, desfășurare și finanțare în Forțele Armate a activității de reconversie profesională și adaptare socială a militarilor care îndeplinesc serviciul militar prin contract și a cetățenilor trecuți în rezervă (retragere), (se anexează).

2. Organizarea și coordonarea activității de reconversie profesională și adaptare socială a militarilor care îndeplinesc serviciul militar prin contract și a cetățenilor trecuți în rezervă (retragere) în marile unități, unitățile (centrele) militare și instituțiile Forțelor Armate, se pune pe seama șefului Marelui Stat Major al Armatei Naționale, comandant al Armatei Naționale și comandantului Departamentului Trupelor de Carabinieri.

3. Șefii Direcției management resurse umane a Ministerului Apărării și Direcției resurse umane și educație a Departamentului Trupelor de Carabinieri:

- anual, pînă la 15 februarie, să elaboreze Planul de activitate în vederea asigurării activității în domeniul reconversiei profesionale și adaptării sociale a

militarilor care îndeplinesc serviciul militar prin contract și a cetățenilor trecuți în rezervă (retragere);

- anual, pînă la 15 iunie, să prezinte în serviciile economico-financiare ale aparatelor centrale ale structurilor militare, calculele privind necesitățile financiare pentru activitatea de reconversie profesională și adaptare socială a militarilor care îndeplinesc serviciul militar prin contract și a cetățenilor trecuți în rezervă (retragere) pentru anul viitor.

4. Șefii serviciilor economico-financiare ale Ministerului Apărării și Departamentului Trupelor de Carabinieri, anual la elaborarea bugetului structurilor menționate, să includă în calcul cheltuielile ce țin de activitatea de reconversie profesională și adaptare socială a militarilor care îndeplinesc serviciul militar prin contract și a cetățenilor trecuți în rezervă (retragere).

5. Șeful Marelui Stat Major al Armatei Naționale, comandant al Armatei Naționale, comandantul Departamentului Trupelor de Carabinieri, comandanții (șefii) marilor unități, unităților (centrelor) militare și instituțiilor din subordinea structurilor militare:

- anual pînă la 15 ianuarie, să organizeze înaintarea în modul stabilit în direcțiile menționate în pct.3 al prezentului ordin, propuneri la Planul de activitate în vederea asigurării activității în domeniul reconversiei profesionale și adaptării sociale a militarilor care îndeplinesc serviciul militar prin contract și a cetățenilor trecuți în rezervă (retragere);

- să întreprindă acțiunile necesare în vederea creării în marile unități, unitățile (centrele) militare și instituții din subordinea structurilor militare, a punctelor de consultații pentru orientarea profesională și susținerea psihologică a militarilor care îndeplinesc serviciul militar prin contract și a cetățenilor trecuți în rezervă (retragere);

- să numească personalul responsabil de activitatea viabilă a acestor puncte de consultații.

6. Prezentul ordin intră în vigoare la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova

Ministrul apărării

Vitalie VRABIE

Ministrul afacerilor interne

Gheorghe PAPUC

ÎNREGISTRAT:
la Ministerul Justiției al Republicii
Moldova nr. ____ din ____ 2009

Anexă
la Ordinul Ministrului apărării și
Ministrului afacerilor interne
nr. ____ / ____ din ____ 2009

COORDONAT:
Ministerul Economiei și Comerțului
al Republicii Moldova

COORDONAT:
Ministerul Educației și Tineretului
al Republicii Moldova

INSTRUCȚIUNE

privind modul și condițiile de organizare, desfășurare și finanțare în Forțele Armate a activității de reconversie profesională și adaptare socială a militarilor care îndeplinesc serviciul militar prin contract și a cetățenilor trecuți în rezervă (retragere)

Capitolul I

Dispoziții generale

1. Prezenta Instrucțiune este elaborată în conformitate cu Regulamentul cu privire la reconversia profesională și adaptarea socială a militarilor care îndeplinesc serviciul militar prin contract și a cetățenilor trecuți în rezervă (retragere), aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.1042 din 19 septembrie 2007, și stabilește:

1) modul și condițiile de organizare, desfășurare și finanțare în Forțele Armate a activității de reconversie profesională și adaptare socială a militarilor care îndeplinesc serviciul militar prin contract și a cetățenilor trecuți în rezervă (retragere);

2) atribuțiile direcțiilor aparatelor centrale și altor subdiviziuni structurale ale structurilor militare în domeniul reconversiei profesionale și adaptării sociale a militarilor, modul de organizare și desfășurare a activității punctelor de consultații

pentru orientarea profesională și susținerea psihologică a militarilor prin contract și a cetățenilor trecuți în rezervă (retragere), funcțiile de bază, atribuțiile și drepturile acestor puncte.

2. Reconversia profesională și adaptarea socială a militarilor care îndeplinesc serviciul militar prin contract în Forțele Armate și a cetățenilor trecuți în rezervă (retragere) (în continuare – reconversia profesională a militarilor), constituie un sistem complex de activități a structurilor militare în colaborare cu alți subiecți de drept, îndreptate spre asigurarea garanțiilor sociale privind reintegrarea socioprofesională a militarilor prin contract și a cetățenilor trecuți în rezervă (retragere) (în continuare - militari).

3. Obiectivele de bază, principiile și metodele de bază ale reconversiei profesionale și adaptării sociale a militarilor, se stabilesc de actele normative în vigoare.

4. Activitatea de reconversie profesională a militarilor în cadrul Forțelor Armate, se realizează de către Ministerul Apărării, Departamentul Trupelor de Carabinieri, subdiviziunile structurale ale acestor structuri militare și punctele de consultații pentru orientarea profesională și susținerea psihologică a militarilor prin contract și a cetățenilor trecuți în rezervă (retragere) din marile unități, unitățile (centrele) militare și instituții din subordine.

5. Procesul de reconversie profesională a militarilor include:

- 1) orientarea profesională și susținerea psihologică;
- 2) perfecționarea competenței profesionale;
- 3) plasarea în câmpul muncii sau consilierea în domeniul afacerilor.

6. Orientarea profesională și susținerea psihologică a militarilor, constituie o verigă importantă a procesului de formare profesională continuă și ocupare a cadrelor militare, menită să acorde asistență militarilor în vederea proiectării carierei civile, ținând cont de particularitățile individuale ale personalității și schimbările social-economice continue precum și pregătirea psihologică a militarilor pentru integrarea în mediul profesional civil.

Acest complex de activități (psihologice, juridice etc.) desfășurat de punctele de consultații pentru orientarea profesională și susținerea psihologică a militarilor prin contract și a cetățenilor trecuți în rezervă (retragere) (în continuare - punctele de consultații), constituie etapa premergătoare procesului de îndreptare a militarilor la cursurile de perfecționare a competenței profesionale, desfășurate de organele și instituțiile de învățământ cu atribuții în domeniul formării profesionale continue.

Activitățile legate de perfecționarea competenței profesionale, plasarea militarilor în câmpul muncii sau consiliere în domeniul afacerilor, se realizează de către centrele de reconversie profesională a militarilor, instituțiile de învățământ care desfășoară activitatea de instruire profesională, agențiile teritoriale pentru ocuparea forței de muncă, precum și de punctele de consultații (în limitele stipulate de pct.51 al prezentei Instrucțiuni).

Capitolul II

Sistemul de reconversie profesională și adaptare socială a militarilor în cadrul Forțelor Armate

7. Sistemul de reconversie profesională și adaptare socială a militarilor în cadrul Forțelor Armate, constituie totalitatea structurilor implicate în elaborarea, implementarea și realizarea politicilor în domeniul reconversiei profesionale a militarilor, întreprinderea măsurilor și aplicarea mecanismelor necesare bunei organizării, desfășurării și finanțării activității în acest domeniu.

8. În acest context, structurile implicate în asigurarea în cadrul Forțelor Armate a măsurilor de reconversie profesională a militarilor, parte integrală a acestui sistem, sînt:

1) În cadrul Ministerului Apărării:

a) Direcția management resurse umane;

b) Marele Stat Major al Armatei Naționale;

c) punctele de consultații pentru orientarea profesională și susținerea psihologică a militarilor prin contract și a cetățenilor trecuți în rezervă (retragere) din cadrul marilor unități, unitățile (centrele) militare ale Armatei Naționale și instituțiile ministerului.

2) În cadrul Departamentului Trupelor de Carabinieri:

a) Direcția resurse umane și educație;

b) serviciile personal din cadrul marilor unități, unitățile militare și instituțiile departamentului;

c) punctele de consultații pentru orientarea profesională și susținerea psihologică a militarilor prin contract și a cetățenilor trecuți în rezervă (retragere) din cadrul marilor unități, unitățile militare și instituțiile departamentului.

9. Astfel, pentru realizarea în cadrul Forțelor Armate a reconversiei profesionale a militarilor, funcționează două structuri de specialitate organizate după cum urmează:

1) la nivel central:

a) Direcția management resurse umane a Ministerului Apărării și Direcția resurse umane și educație a Departamentului Trupelor de Carabinieri, care sînt nemijlocit responsabile de:

elaborarea politicilor în domeniul reconversiei profesionale a militarilor;

monitorizarea și coordonarea (consultarea) funcțională a activității de reconversie profesională a militarilor la nivelul structurilor militare în subordinea cărora se află;

cooperarea și conlucrarea interministerială în domeniul reconversiei profesionale a militarilor, precum și în limitele competenței, cu alte organizații și instituții implicate în procesul de reconversie profesională a militarilor, instituțiile de stat cu atribuții în domeniul ocupării forței de muncă.

b) Marele Stat Major al Armatei Naționale și serviciile personal din cadrul marilor unități, unitățile militare și instituțiile Departamentului Trupelor de Carabinieri (în continuare – serviciile personal din cadrul unităților militare ale departamentului), care sînt nemijlocit responsabile de:

implementarea și realizarea politicilor în domeniul reconversiei profesionale a militarilor;

asigurarea din punct de vedere administrativ, organizarea, coordonarea în teritoriu și controlul activității punctelor de consultații create în marile unități, unitățile (centrele) militare și instituțiile structurilor militare;

în limitele competenței, cooperarea și conlucrarea în acest domeniu, cu subdiviziunile Forțelor Armate, responsabile de domeniul reconversiei profesionale a militarilor, organizații și instituții implicate în procesul de reconversie profesională a militarilor, instituțiile de stat cu atribuții în domeniul ocupării forței de muncă.

2) la nivel local - punctele de consultații care sînt responsabile de:

asigurarea măsurilor și aplicarea mecanismelor necesare organizării viabile a activității de reconversie profesională a militarilor;

prezentarea periodică în Marele Stat Major al Armatei Naționale și serviciile personal din cadrul unităților militare ale departamentului, a rapoartelor și altor materiale informative privind modul cum este organizată (derulează) activitatea de reconversie profesională a militarilor în cadrul punctelor de consultații pe parcursul anului, problemele și neajunsurile în acest domeniu cu care acestea se confruntă;

îndeplinirea altor atribuții ce le revin conform capitolului III al prezentei Instrucțiuni.

10. Coordonarea întregului proces de reconversie profesională a militarilor în cadrul Forțelor Armate (în special a acțiunilor subiecților implicați în acest domeniu) se desfășoară de către Consiliul coordonator pe problemele de reconversie profesională a militarilor (în continuare - Consiliul).

Structura, componența și regulamentul Consiliului se aprobă prin ordinul comun al Ministrului apărării, Ministrului afacerilor interne și Directorului general al Serviciului Grăniceri.

În componența Consiliului, pe lângă reprezentanții structurilor de forță menționate mai sus, în calitate de membri permanenți ai Consiliului, pot fi desemnați și reprezentanți ai organelor de specialitate (instituțiilor) menționate în pct.12 al prezentei Instrucțiuni.

Capitolul III

Atribuțiile structurilor de specialitate implicate în procesul de reconversie profesională și adaptare socială a militarilor și a cetățenilor trecuți în rezervă (retragere)

Secțiunea 1

Atribuțiile Direcției management resurse umane a Ministerului Apărării și Direcției resurse umane și educație a Departamentului Trupelor de Carabinieri

11. Direcției management resurse umane a Ministerului Apărării și Direcției resurse umane și educație a Departamentului Trupelor de Carabinieri, în limitele competenței, le revin următoarele atribuții în domeniul reconversiei profesionale a militarilor:

1) elaborează Planul de activitate în vederea asigurării activității în domeniul reconversiei profesionale și adaptării sociale a militarilor care îndeplinesc serviciul

militar prin contract și a cetățenilor trecuți în rezervă (retragere) și alte acte normative necesare pentru funcționarea sistemului de reconversie profesională și adaptare socială a militarilor în cadrul Forțelor Armate;

2) perfecționează procesul de reconversie profesională a militarilor (prin elaborarea politicilor respective, modificarea actelor normative în domeniu și alte măsuri ce se impun a fi întreprinse în acest scop), în conformitate cu condițiile reale din Forțele Armate și evoluția pieței forței de muncă din republică;

3) elaborează și înaintează spre aprobare în modul stabilit, acorduri sau contracte cu organizațiile, instituțiile de învățământ și centrele de reconversie profesională a militarilor, pentru desfășurarea perfecționării competenței profesionale a militarilor; înaintează demersuri privind finanțarea serviciilor prestate de acestea;

4) coordonează (consultă) pe linie de specialitate activitatea punctelor de consultații;

5) reprezintă structurile militare, la nivel de experți, în relațiile cu alte organizații naționale sau internaționale cu atribuții în domeniul reconversiei profesionale a militarilor;

6) prezintă, periodic sau la ordin, rapoarte, informații, dări de seamă și alte materiale informative referitoare la activitatea de reconversie profesională a militarilor și evoluția ocupării forței de muncă, la necesitate, implicând (prin demersuri, solicitări de informații) subdiviziunile structurale ale Marelui Stat Major al Armatei Naționale și, respectiv, serviciile personal din cadrul unităților militare ale departamentului, responsabile nemijlocit de implementarea și realizarea politicilor în domeniul reconversiei profesionale a militarilor;

7) elaborează ordinele conducătorilor structurilor militare și alte documente necesare organizării, desfășurării și finanțării în marile unități, unitățile (centrele) militare și instituțiile din subordinea acestor structuri (în continuare – unități militare), a activităților în domeniul reconversiei profesionale a militarilor;

8) recepționează, sistematizează și direcționează (pentru implementare) după o analiză detaliată recomandările Consiliului coordonator pe problemele de reconversie profesională a militarilor privind domeniile/profesiile utile pentru orientarea și perfecționarea competenței profesionale a militarilor, precum și informația privind profesiile (meseriile) solicitate pe piața forței de muncă din republică, domeniile oportune pentru desfășurarea activității de afaceri și organizațiile care susțin promovarea businessului mic și mijlociu în republică, înaintată de Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă;

9) în baza rapoartelor înaintate de Marele Stat Major al Armatei Naționale și serviciile personal din cadrul unităților militare ale departamentului, privind resursele financiare necesare pentru a fi planificate în vederea organizării și desfășurării activităților de reconversie profesională a militarilor în cadrul Forțelor Armate, sistematizează și prezintă în termenii stabiliți în serviciile economico-financiare ale structurilor militare, calculele privind necesitățile financiare pentru asemenea activități;

10) în colaborare și în comun cu Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă, asigură funcționarea sistemului informațional-consultativ unic;

11) înaintează demersuri către Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă privind acordarea asistenței necesare în vederea armonizării cursurilor de perfecționare a competenței profesionale cu specificul economiei locale, oferirea consultației și asistenței necesare perfecționării activității subiecților implicați direct în implementarea politicilor în domeniul reconversiei profesionale a militarilor;

12) în limitele competenței, conlucrează în domeniul reconversiei profesionale a militarilor cu organizațiile obștești și serviciile mass-media din republică;

13) alte atribuții, reieșind din specificul activității în domeniu.

12. În vederea eficientizării activității și întregului proces de reconversie profesională a militarilor în cadrul Forțelor Armate precum și în vederea realizării atribuțiilor care le revin, structurile menționate în pct.11 al prezentei Instrucțiuni, în limitele competenței, pot coopera în acest domeniu, cu următoarele structuri:

- 1) Ministerul Economiei și Comerțului;
- 2) Ministerul Educației și Tineretului;
- 3) Ministerul Afacerilor Interne;
- 4) Serviciul Grăniceri;
- 5) Comisia Națională pentru Consultări și Negocieri Colective;
- 6) patronatele și sindicatele;
- 7) Casa Națională de Asigurări Sociale;
- 8) Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă;
- 9) Inspecția Muncii;
- 10) autoritățile administrației publice locale;
- 11) instituțiile de învățământ implicate pe bază de contract sau acord în procesul de perfecționare a competenței profesionale a militarilor;
- 12) centrele de reconversie profesională a militarilor;
- 13) comisiile ramurale și teritoriale pentru consultări și negocieri colective;
- 14) angajatorii;
- 15) agențiile teritoriale pentru ocuparea forței de muncă;
- 16) organizațiile non-guvernamentale;
- 17) organismele internaționale.

Secțiunea 2

Atribuțiile Marelui Stat Major al Armatei Naționale și serviciilor personal din cadrul marilor unități, unitățile militare și instituțiile Departamentul Trupelor de Carabinieri

13. Marele Stat Major al Armatei Naționale și serviciile personal din cadrul unităților militare ale departamentului au următoarele atribuții în domeniul reconversiei profesionale a militarilor:

1) asigură:

a) funcționarea eficientă a procesului de reconversie profesională a militarilor în concordanță cu cerințele de perfecționare a competenței profesionale și oportunitățile ulterioare de încadrare în câmpul muncii;

b) implementarea politicilor în domeniul reconversiei profesionale a militarilor;

c) prezentarea în organizațiile și instituțiile implicate în procesul de reconversie a militarilor, a listelor consolidate ale candidaților care urmează a fi trimiși la cursurile de perfecționare a competenței profesionale (cu șase săptămâni prealabil desfășurării cursurilor).

2) monitorizează, în limitele competenței, procesul de reconversie profesională a militarilor și nemijlocit coordonează acțiunile subiecților implicați în acest proces;

3) supraveghează modul de organizare și desfășurare a activității de reconversie profesională a militarilor în cadrul punctelor de consultații;

4) creează baza de date care să cuprindă informații privind:

a) persoanele ce necesită asistență în domeniul reconversiei profesionale a militarilor, care au beneficiat de asemenea asistență și care au fost îndreptați (din cadrul punctelor de consultații și/sau centrele de reconversie profesională a militarilor):

la cursurile de perfecționare a competenței profesionale în cadrul organizațiilor și instituțiilor implicate în procesul de reconversie profesională a militarilor;

în agențiile teritoriale pentru ocuparea forței de muncă spre a fi plasați în câmpul muncii;

b) dările de seamă ale punctelor de consultații privind activitatea desfășurată pe perioada planificată, totalul adresărilor și petițiilor examinate.

5) coordonează și supraveghează procesul de îndreptare de către punctele de consultații a militarilor în organizațiile și instituțiile implicate în procesul de reconversie profesională a militarilor și instituțiile de stat cu atribuții în domeniul ocupării forței de muncă (pentru trecerea cursurilor de perfecționare a competenței profesionale și/sau plasare în câmpul muncii);

6) asigură punctele de consultații cu actele normative și materialele metodologice necesare pentru desfășurarea activităților de reconversie profesională a militarilor (asigurarea științifico-metodică a acestor activități);

7) în limitele competenței, recepționează de la Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă și după o sistematizare minuțioasă direcționează în punctele de consultații:

a) materiale instructiv-informative și metodologice privind instruirea profesională, susținerea psihologică și consultarea profesională a persoanelor aflate în căutarea unui loc de muncă și alte materiale necesare activității viabile a punctelor de consultații (anchete/chestionare speciale, etc.);

b) informația privind profesiile (meseriile) solicitate pe piața forței de muncă din republică, domeniile oportune care susțin promovarea bussinesului mic și mijlociu.

8) asigură participarea reprezentanților săi în cadrul comisiilor de evaluare a nivelului cunoștințelor și abilităților profesionale ale absolvenților cursurilor de perfecționare a competenței profesionale;

9) desfășoară în limitele competenței, monitorizarea cursurilor de perfecționare a competenței profesionale referitor la îndeplinirea planurilor și programelor de învățământ, respectarea devizului de cheltuieli și calitatea instruirii;

10) prezintă în Direcția management resurse umane a Ministerului Apărării și Direcția resurse umane și educație a Departamentului Trupelor de Carabinieri:

a) propuneri necesare elaborării Planului de activitate în vederea asigurării activității în domeniul reconversiei profesionale și adaptării sociale a militarilor care îndeplinesc serviciul militar prin contract și a cetățenilor trecuți în rezervă (retragere);

b) datele privind necesitățile financiare necesare pentru organizarea și desfășurarea activităților în domeniul reconversiei profesionale a militarilor;

c) pentru sistematizare - informația privind candidații trimiși la cursurile de perfecționare a competenței profesionale în cadrul organizațiilor și instituțiilor implicate în procesul de reconversie profesională a militarilor și instituțiile de stat cu atribuții în domeniul ocupării forței de muncă.

Secțiunea 3

Funcțiile de bază, atribuțiile și drepturile punctelor de consultații pentru orientarea profesională și susținerea psihologică a militarilor prin contract și a cetățenilor trecuți în rezervă (retragere)

14. Procesul de orientare profesională și susținere psihologică a militarilor este realizat prin intermediul punctelor de consultații create în marile unități, unitățile (centrele) militare și instituțiile Forțelor Armate.

15. Punctele de consultații au următoarele obiective:

1) Informarea profesională a militarilor:

a) asigurarea informațională privind cererea și oferta pieței forței de muncă (despre ocupații, meserii și profesii, condițiile de lucru și salarizare, condiții impuse de angajatori, dinamica ocupațiilor) în baza informațiilor oferite în acest domeniu de subdiviziunile structurale ale structurilor militare responsabile de domeniul reconversiei profesionale;

b) informarea cu privire la posibilitățile de angajare în câmpul muncii, luând în considerație interesele profesionale, necesitățile, capacitățile personale și situația social-economică pe piața forței de muncă;

c) prezentarea informațiilor despre oportunitățile de formare, recalificare sau perfecționare profesională în organele și instituțiile de învățământ cu atribuții în domeniul formării profesionale continue și despre condițiile de încadrare în câmpul muncii după absolvirea cursurilor de perfecționare a competenței profesionale;

2) Consultarea profesională și susținerea psihologică a militarilor prin:

a) acordarea consultațiilor privind alternativele posibile de instruire, perfecționare sau recalificare profesională și alegere a domeniului de activitate ulterioară sau de încadrare în câmpul muncii;

b) acordarea asistenței în domeniul reconversiei profesionale a militarilor la alegerea ocupației/meseriei sau în măsura posibilităților, pregătirea pentru desfășurarea activității de afaceri;

c) acordarea ajutorului la autoaprecierea adecvată, depășirea situațiilor de criză și adaptarea la condițiile vieții civile;

d) asigurarea susținerii psihologice întru diminuarea problemelor psihologice și realizarea carierei profesionale civile;

3) Încadrarea în câmpul muncii:

a) acordarea în limitele competenței, a asistenței pentru întocmirea bilanțului profesional și însușirea tehnicilor de căutare a unui loc de muncă corespunzător;

b) consultarea în vederea realizării acțiunilor consecutive la alegerea ocupației/meseriei și plasarea în câmpul muncii în condițiile stipulate de pct.51 al prezentei Instrucțiuni.

16. Punctele de consultații au menirea de a contribui la:

1) realizarea politicii statului privind orientarea, pregătirea și instruirea profesională a resurselor umane și asigurarea garanțiilor sociale privind reintegrarea socioprofesională a militarilor;

2) eficientizarea sistemului de reconversie profesională și adaptare socială a militarilor în cadrul Forțelor Armate, prin realizarea în complex a activităților de informare profesională, acordarea serviciilor de consultare profesională și susținere psihologică în vederea proiectării carierei civile;

3) asigurarea garanțiilor sociale privind realizarea intereselor profesionale ale militarilor, care urmează a fi eliberați din serviciul militar prin contract și a cetățenilor trecuți în rezerva (retragere) Forțelor Armate din serviciul militar prin contract, a formelor de ocupare și a căilor de autorealizare a personalității în condițiile relațiilor economiei de piață;

4) sporirea șanselor de a găsi pe piața forței de muncă un loc de muncă corespunzător pregătirii și aspirațiilor profesionale, în baza informațiilor obținute conform competenței;

5) crearea unui sistem unic de orientare profesională și susținere psihologică în problemele ce țin de carieră, dezvoltării resurselor umane, sporirea gradului de protecție socială și profesională a beneficiarilor de asistență.

17. Punctele de consultații, în limitele competenței au următoarele drepturi:

1) să stabilească și să mențină legături cu organele administrației publice locale, organele și instituțiile de învățământ cu atribuții în domeniul formării profesionale continue, instituțiile implicate în realizarea politicilor în domeniul ocupării forței de muncă, întreprinderi, organizații și instituții-angajatori, să realizeze cu ele schimb de informații, documente normative, informative și metodice, în vederea asigurării realizării sarcinilor și atribuțiilor care le revin;

2) să ceară și să primească în modul stabilit, documentele, materialele și informația necesare îndeplinirii atribuțiilor în domeniu;

3) să dea recomandări privind alegerea direcției de activitate profesională (ocupației, meseriei, profesiei sau a specialității concrete);

4) la necesitate și în coordonare cu subdiviziunile structurale ale structurilor militare responsabile de domeniul reconversiei profesionale a militarilor, să invite

în modul stabilit, specialiști în vederea petrecerii măsurilor de orientare profesională, susținere psihologică și perfecționării cunoștințelor proprii în domeniul respectiv;

5) să solicite de la subdiviziunile structurale ale structurilor militare responsabile de domeniul reconversiei profesionale a militarilor, organizarea cursurilor sau studiilor necesare perfecționării cunoștințelor și/sau abilităților în domeniul reconversiei profesionale a militarilor (în vederea familiarizării cu metodele și tehnicile aplicabile de organele și instituțiile de învățământ cu atribuții în domeniul formării profesionale continue sau de instituțiile de stat cu atribuții în domeniul ocupării forței de muncă).

18. Punctele de consultații au următoarele atribuții:

1) acordarea ajutorului necesar în autorealizarea profesională și socială, concomitent fiind luate în considerație capacitățile profesionale ale militarilor necesare realizării activităților impuse de locul de muncă și necesitățile pieței forței de muncă;

2) planificarea, organizarea și desfășurarea activităților de orientare profesională și susținere psihologică;

3) crearea și gestionarea bazei de date privind:

a) actele normative pe problemele reconversiei profesionale a militarilor, militarii care urmează a fi eliberați din serviciul militar prin contract, precum și cetățenii trecuți în rezervă (retragere), care solicită și sau adresat pentru obținerea asistenței în acest domeniu;

b) măsurile care au fost planificate și întreprinse în vederea asigurării îndeplinirii sarcinilor și atribuțiilor puse pe seama acestor puncte conform planurilor de activitate în acest domeniu;

c) necesitățile pieței forței de muncă (inclusiv locurile vacante), organele și instituțiile de învățământ cu atribuții în domeniul formării profesionale continue, actualizarea continuă a informației din acest domeniu;

4) stabilirea și actualizarea permanentă a domeniilor și specialităților de calificare, recalificare sau perfecționare profesională a militarilor în baza studiilor și analizei pieței forței de muncă și la cererea militarilor;

5) acordarea asistenței practice, organizarea consultațiilor (individuale, colective), asigurarea informațională și metodică a militarilor pe problemele reconversiei profesionale, în vederea obținerii unei specialități civile și plasării în câmpul muncii;

6) informarea privind modul de formare, recalificare sau perfecționare profesională în cadrul organelor și instituțiilor de învățământ cu atribuții în domeniul formării profesionale continue și modul de adresare în instituțiile de stat (private) cu atribuții în domeniul ocupării forței de muncă;

7) evidența persoanelor care necesită perfecționare sau recalificare profesională și îndreptarea acestora în organele și instituțiile de învățământ cu atribuții în domeniul formării profesionale continue sau în instituțiile de stat (private) cu atribuții în domeniul ocupării forței de muncă;

8) evidența persoanelor încadrate în câmpul muncii ca urmare a trecerii a cursurilor de perfecționare a competenței profesionale;

9) aprecierea și informarea militarilor despre situația reală și perspectivele de pe piața forței de muncă;

10) selectarea și centralizarea datelor privind militarii care îndeplinesc condițiile pentru a beneficia de asistență în domeniul reconversiei profesionale a militarilor și optează în acest sens;

11) identificarea locurilor propuse pe piața forței de muncă, ofertele pentru cursuri de perfecționare a competenței profesionale (inclusiv specialitățile oferite pentru predare în cadrul acestor cursuri), locul și condițiile de participare la asemenea cursuri;

12) oferă consultații pentru militarii incluși în programele de reconversie profesională a militarilor cu privire la oferta privind locurile de muncă, și posibilitățile de plasare în câmpul muncii;

13) organizează participarea militarilor la cursurile de perfecționare a competenței profesionale sau la alte măsuri de stimulare a ocupării forței de muncă. În acest sens, pe măsura posibilităților și cu consultarea prealabilă a subdiviziunilor structurale ale structurilor militare responsabile de domeniul reconversiei profesionale a militarilor, contribuie la soluționarea problemelor privind cazarea ori altor aspecte de ordin organizatoric pentru militarii planificați să urmeze asemenea cursuri în alte garnizoane decât cele de la domiciliu;

14) în limitele competenței, inițiază cu consultarea prealabilă a subdiviziunilor structurale ale structurilor militare responsabile de domeniul reconversiei profesionale a militarilor, realizarea de parteneriate, în plan local, cu alte organizații guvernamentale sau neguvernamentale care au atribuții în domeniul ocupării forței de muncă, în vederea derulării, în condițiile legii, a oricăror proiecte de natură să îmbunătățească programele de reconversie profesională a militarilor;

15) în limitele competenței, monitorizează modul în care derulează cursurile de perfecționare a competenței profesionale și se realizează plasarea în câmpul muncii a militarilor după absolvirea acestor cursuri;

16) înaintează în modul stabilit recomandări și elaborează propuneri pentru eficientizarea activității de reconversie profesională a militarilor;

17) desfășoară activități de îndrumare și, după caz, contribuie la înaintarea demersurilor necesare pentru eliberarea la cererea militarilor a certificatelor de absolvire a cursurilor respective ori a altor documente relevante în vederea integrării în mediul profesional civil;

18) prezintă periodic în Marele Stat Major al Armatei Naționale și serviciile personal din cadrul unităților militare ale departamentului, rapoarte privind modul cum este organizată (derulează) activitatea de reconversie profesională a militarilor în cadrul punctului de consultații, problemele și neajunsurile în domeniu cu care acestea se confruntă;

19) recepționează de la structurile menționate în alin.18):

a) materialele instructiv-informative și metodologice privind instruirea profesională, susținerea psihologică și consultarea profesională a persoanelor aflate în căutarea unui loc de muncă și alte materiale necesare activității viabile a punctelor de consultații;

b) informația privind profesiile (meseriile) solicitate pe piața forței de muncă din republică, domeniile oportune care susțin promovarea bussinesului mic și mijlociu și, respectiv, o aduc la cunoștința militarilor (afișând pe standuri, placarde, etc.).

20) în limitele competenței, întreprind acțiuni îndreptate spre conlucrarea și menținerea cooperării strânse cu organele și instituțiile de învățământ cu atribuții în domeniul formării profesionale continue și instituțiile de stat cu atribuții în domeniul ocupării forței de muncă.

19. În activitatea sa, punctele de consultații se conduc de următoarele metode de bază ale activității de reconversie profesională a militarilor:

1) informarea profesională individuală, colectivă, și în masă a militarilor prin intermediul lecțiilor, discuțiilor, mass-media etc.. Această metodă este menită să contribuie la asigurarea promptă, eficientă, transparentă și liberă de prejudecăți cu servicii de informare profesională a militarilor care solicită sprijin pentru luarea deciziilor privind cariera;

2) consultarea profesională (în alegerea profesiei pentru formare, perfecționare, recalificare sau pentru încadrarea în câmpul muncii). Prin această metodă se asigură acordarea promptă, eficientă și fără careva discriminări a serviciilor de consultare profesională tuturor militarilor care beneficiază de asistență în domeniul reconversiei profesionale a militarilor și solicită sprijin în alegerea carierei, luând în considerație posibilitățile și particularitățile psihofiziologice individuale, precum și necesitățile societății în cadre. În acest sens, punctele de consultații de sine stătător sau în comun cu organele de stat și instituțiile de învățământ cu atribuții în domeniul formării profesionale continue și instituțiile de stat cu atribuții în domeniul ocupării forței de muncă, contribuie și oferă în limitele competenței suportul necesar la:

a) întocmirea bilanțului profesional al militarului consiliat;

b) organizarea de aplicații practice pentru însușirea tehnicilor de căutare a unui loc de muncă corespunzător (întocmirea CV-ului, a scrisorii de motivare, pregătirea pentru interviul de angajare etc.);

c) întocmirea planului individual de acțiuni consecutive ce trebuie întreprinse pentru alegerea ocupației/meseriei și integrarea ulterioară în câmpul muncii;

3) consultarea psihologică – metoda psihogramelor (include - diagnosticul psihologic, psihofiziologic, antrenamentul psihologic, corecția psihologică, etc.). Această metodă, fiind unul din elementele de bază ale susținerii psihologice, reprezintă un sistem de metode și procedee social-psihologice specifice, aplicate de către consultantul (psiholog), care contribuie la autodeterminarea sub raport social-profesional a personalității în procesul dezvoltării aptitudinilor, formării conștiinței de sine și a orientărilor valorice și motivaționale privind cariera, la modelarea unor strategii comportamentale active și flexibile în vederea alegerii profesiei (meseriei), planificării și realizării carierei, la creșterea competitivității ei pe piața forței de muncă.

4) cercetarea și utilizarea anchetelor și chestionarelor speciale din acest domeniu, etc.

Capitolul IV

Crearea și organizarea activității punctelor de consultații pentru orientarea profesională și susținerea psihologică a militarilor prin contract și a cetățenilor trecuți în rezervă (retragere)

20. Punctele de consultații își desfășoară activitatea în strictă corespundere cu prevederile prezentei Instrucțiuni, consultații acestora conducându-se în acțiunile lor și de prevederile „Ghidului consultantului pe problemele reconversiei profesionale și adaptării sociale a militarilor și cetățenilor trecuți în rezervă (retragere)”, elaborat de Direcția management resurse umane a Ministerului Apărării și, respectiv, Direcția resurse umane și educație a Departamentului Trupelor de Carabinieri.

21. Activitatea punctelor de consultații este monitorizată și verificată în permanență de Marele Stat Major al Armatei Naționale și, respectiv, serviciile personal din cadrul unităților militare ale departamentului. În acest sens, reprezentanții din cadrul acestor subdiviziuni structurale ale structurilor militare responsabile de domeniul reconversiei profesionale a militarilor, sînt autorizați de a efectua controale planificate și/sau inopinate (la necesitate cu reprezentanții Direcției management resurse umane a Ministerului Apărării/Direcției resurse umane și educație a Departamentului Trupelor de Carabinieri) în scopul depistării neajunsurilor, monitorizării, eficientizării și armonizării activității acestor puncte.

22. Comandanții (șefii) unităților militare, sînt obligați să asigure punctele de consultații cu toate cele necesare desfășurării activității normale în domeniul respectiv, la necesitate intervenind direct în activitatea acestora prin acțiuni (măsură) capabile să îmbunătățească procesul de reconversie profesională a militarilor desfășurat de aceste puncte, sau prin demersuri către subdiviziunile structurale ale structurilor militare responsabile de domeniul reconversiei profesionale a militarilor privind problemele, neajunsurile, propunerile și soluțiile corespunzătoare.

23. Punctele de consultații se creează prin ordinul comandantului (șefului) unității militare, în care se indică:

- 1) locul amplasării punctului de consultații;
- 2) asigurarea punctului de consultații cu utilajul necesar pentru buna lui funcționare;
- 3) programul de lucru al punctului de consultații;
- 4) persoanele responsabile de organizarea activității punctului de consultații și împuternicirile lor;
- 5) componența punctului de consultații;
- 6) alte documente de organizare a activității punctului de consultații de care acesta se va conduce.

24. Conducător (șef) al punctului de consultații se numește de regulă, unul din locuitorii comandantului (șefului) unității militare. El duce răspundere de organizarea și dirijarea activității punctului de consultații și este obligat:

- 1) să cunoască cerințele documentelor de directivă pe problemele de reconversie profesională/adaptare socială și plasare în câmpul muncii a militarilor;

2) să planifice și să gestioneze lucrul zilnic al punctului de consultații și bunurile acestuia;

3) de a crea și gestiona baza de date necesară desfășurării activității viabile a punctului de consultații;

4) să manifeste grijă pentru asigurarea punctului de consultații cu materiale didactice și metodice, inventar și utilajul necesar pentru funcționarea lui normală;

5) în limitele competenței, să conlucreze cu organele administrației publice locale, organele teritoriale pentru ocuparea forței de muncă, instituțiile și organizațiile implicate în procesul de reconversie profesională a militarilor, întru organizarea schimbului reciproc de informații, acte normative, materiale metodice și alte materiale necesare în vederea asigurării îndeplinirii atribuțiilor și sarcinilor care revin punctului de consultații;

6) să organizeze orientarea profesională și susținerea psihologică a efectivului care urmează a fi eliberat din serviciul militar prin contract și a cetățenilor trecuți în rezervă (retragere) și să desfășoare consultații de informare (individuale și colective) în domeniul respectiv;

7) să ducă evidența adresărilor și să organizeze activitatea de examinare a petițiilor și propunerilor, parvenite în punctul de consultații pe chestiuni legate de reconversia profesională a militarilor;

8) în vederea trecerii cursurilor de perfecționare a competenței profesionale, instruirii profesionale, să elibereze militarilor îndreptări în organele și instituțiile implicate în domeniul formării profesionale continue, instituțiile de stat cu atribuții în domeniul ocupării forței de muncă;

9) să cunoască necesitățile pieței forței de muncă;

10) prin intermediul comandantului (șefului) unității militare să prezinte în Marele Stat Major al Armatei Naționale, iar în cazul unităților militare ale trupelor de carabinieri, direct în serviciile personal ale acestor unități ale departamentului:

a) la finele fiecărui an, note informative privind persoanele ce necesitau și/sau necesită asistență în domeniul reconversiei profesionale, domeniile solicitate precum și dări de seamă privind modul cum este organizată activitatea de reconversie în cadrul punctului pe parcursul anului, problemele și neajunsurile cu care acesta se confruntă pe parcursul desfășurării activității în acest domeniu;

b) listele consolidate ale tuturor candidaților la cursurile de perfecționare a competenței profesionale și/sau ale celor care solicită de a fi îndreptați în agențiile teritoriale pentru ocuparea forței de muncă spre a fi plasați în câmpul muncii;

c) periodic, datele privind necesitățile financiare pentru activitatea în domeniul reconversiei profesionale a militarilor;

d) lunar, informațiile privind evidența și analiza datelor referitor la (lista) persoanele care s-au adresat pentru consultare în punctul de consultații în vederea primirii asistenței în domeniul reconversiei profesionale a militarilor;

11) să determine ordinea de îndreptare și creeze condițiile necesare în vederea trecerii de către militarii unității și cetățenii trecuți în rezervă (retragere), a cursurilor de perfecționare a competenței profesionale în organele și instituțiile de

învățământ cu atribuții în domeniul formării profesionale continue, instituțiile de stat cu atribuții în domeniul ocupării forței de muncă;

12) lunar să raporteze în scris comandantului (șefului) unității militare, iar în cazul unităților militare ale trupelor de carabinieri, șefului serviciului personal din cadrul unităților militare ale departamentului, despre starea lucrurilor în domeniul orientării profesionale și susținerii psihologice a militarilor, cu înaintarea la necesitate, a propunerilor pentru îmbunătățirea lucrului în acest domeniu;

25. În componența punctului de consultații din cadrul unității militare pe lângă conducător (șef) se includ de regulă:

- a) un colaborator al serviciului personal;
- b) consilierul juridic al unității militare;
- c) sociologul – psiholog al unității militare;
- d) alte persoane la decizia comandantului (șefului) unității militare.

În procesul de organizare în cadrul unității militare a activităților de completare, coordonare și aprobare a fișei funcției pentru categoriile de personal menționate în prezentul punct, se va ține cont de atribuțiile și sarcinile care revin punctelor de consultații în conformitate cu prezenta Instrucțiune.

Numirea și eliberarea de la îndeplinirea obligațiilor funcționale de colaborator (consultant) al punctului de consultații se realizează prin ordinul comandantului (șefului) unității militare, la propunerea conducătorului (șefului) punctului de consultații.

26. Punctele de consultații își organizează și realizează activitatea sa în conformitate cu planul anual (elaborat în baza prevederilor Planului de activitate în vederea asigurării activității în domeniul reconversiei profesionale și adaptării sociale a militarilor care îndeplinesc serviciul militar prin contract și a cetățenilor trecuți în rezervă (retragere)) semnat de conducătorul (șeful) punctului de consultații și aprobat de către comandantul (șeful) unității militare.

27. La necesitate, activitatea punctelor de consultații poate fi organizată și cu atragerea altor specialiști necesari în domeniu.

28. Punctele de consultații se amenajează într-un loc accesibil pentru militari și cetățenii trecuți în rezervă (retragere). Pentru amplasarea punctului de consultații se repartizează, de regulă, o încăpere separată, sau un loc într-o clădire de pe teritoriul unității militare, unde se instalează standuri, placarde cu informație pe problemele de orientare profesională și susținere psihologică, perfecționare sau recalificare profesională și posibilitățile de plasare a militarilor în câmpul muncii.

Locul amplasării punctelor de consultații, orarul de lucru, și numerele de contact ale acestora, se aduc la cunoștința efectivului unității militare și cetățenilor trecuți în rezervă (retragere), în modul stabilit de conducătorul (șeful) punctului de consultații.

29. În punctul de consultații se duce următoarea documentație:

- 1) planul anual și trimestrial de lucru al punctului de consultații;
- 2) registrul de evidență a cadrelor militare disponibilizate/aflăte în ultimul an de serviciu militar, care beneficiază (au beneficiat) de asistență în domeniul reconversiei profesionale și adaptării sociale a militarilor;

3) registrul de evidență a cetățenilor trecuți în rezervă (retragere) care beneficiază (au beneficiat) de asistență în domeniul reconversiei profesionale și adaptării sociale a militarilor;

4) registrul de evidență a cererilor (adresărilor), petițiilor și propunerilor parvenite în acest domeniu;

5) lista bunurilor materiale ale punctului de consultații;

6) programul de activitate (orarul) al punctului de consultații, aprobat de comandantul (șeful) unității militare.

30. Cheltuielile pentru amenajarea și înzestrarea punctului de consultații cu toate cele necesare desfășurării normale a activității acestuia, se efectuează din contul și în limitele mijloacelor bugetare și speciale ale unităților militare alocate în acest scop, în baza devizelor de cheltuieli și planurilor de finanțare, precum și din alte resurse financiare interne și/sau externe.

Capitolul V

Modul și condițiile de organizare, desfășurare și finanțare a activității de reconversie profesională și adaptare socială a militarilor și a cetățenilor trecuți în rezervă (retragere)

31. Militarii prin contract beneficiază de asistență socială în domeniul reconversiei profesionale și adaptării sociale pe parcursul ultimului an de serviciu militar, sau pe parcursul primilor trei ani după eliberarea din serviciul militar.

32. Militarii prin contract cu vechimea în serviciul militar de la 5 până la 10 ani beneficiază de:

1) minimumul garantat gratuit de servicii;

2) plasarea în câmpul muncii.

33. Militarii prin contract cu vechimea în serviciul militar de la 10 până la 15 ani beneficiază de:

1) minimumul garantat gratuit de servicii;

2) asigurarea perfecționării competenței profesionale pentru o perioadă de până la 9 săptămâni de studii;

3) plasarea în câmpul muncii.

34. Militarii prin contract cu vechimea în serviciul militar mai mult de 15 ani, precum și cetățenii trecuți în rezervă (retragere) în legătură cu starea sănătății, sau în urma măsurilor de reorganizare a structurii militare, indiferent de vechimea în serviciul militar, beneficiază de asistență gratuită în:

1) orientarea profesională și susținerea psihologică;

2) asigurarea perfecționării competenței profesionale pentru o perioadă de până la 15 săptămâni de studii;

3) plasarea în câmpul muncii sau consiliere în domeniul afacerilor.

35. Prin minimul gratuit, garantat de stat, de servicii (de orientare profesională și susținere psihologică) acordat militarilor, se subînțelege:

1) punerea la dispoziția, indiferent de domiciliu, locul de lucru sau de studii al acestora, a informației în domeniul orientării și ocupării profesionale;

2) efectuarea consultațiilor de orientare profesională în mod individual și în grup, a consultațiilor de alegere a profesiei;

3) acordarea sprijinului psihologic și de orientare profesională în mod individual și în grup.

36. Plasarea militarilor în câmpul muncii, se desfășoară conform prevederilor legislației în vigoare prin contact direct cu agenții economici, sau prin intermediul agențiilor teritoriale pentru ocuparea forței de muncă.

37. Plasarea militarilor în câmpul muncii se desfășoară la libera alegere a militarilor:

1) după eliberarea din serviciul militar prin contract, fără trecerea cursurilor de perfecționare a competenței profesionale – sarcina punctelor de consultații în acest caz, constând în îndreptarea beneficiarilor de asistență în agențiile teritoriale pentru ocuparea forței de muncă spre a fi plasați în câmpul muncii;

2) după absolvirea cursurilor de perfecționare a competenței profesionale. În acest caz militarii care au absolvit cursurile de perfecționare a competenței profesionale, sînt îndreptați de către centrele de reconversie profesională a militarilor în agențiile teritoriale pentru ocuparea forței de muncă spre a fi plasați în câmpul muncii.

38. Perfecționarea competenței profesionale a militarilor se realizează în baza programelor și planurilor de studii, elaborate și aprobate, conform legislației în vigoare, și se desfășoară de:

1) centrele de reconversie profesională a militarilor;

2) instituțiile de învățămînt care desfășoară activitatea de instruire profesională și dispun de licență eliberată în condițiile legii;

3) agențiile teritoriale pentru ocuparea forței de muncă (pentru persoanele care cad sub incidența Legii nr.102-XV din 13 martie 2003 privind ocuparea forței de muncă și protecția socială a persoanelor aflate în căutarea unui loc de muncă).

39. În acest domeniu, punctelor de consultații le revine sarcina de a acorda asistență și după aprobarea subdiviziunilor structurale ale structurilor militare responsabile de domeniul reconversiei profesionale a militarilor, îndrepta militarii care beneficiază de asemenea asistență, în instituțiile și organizațiile menționate în pct.38 al prezentei Instrucțiuni în vederea trecerii cursurilor de perfecționare a competenței profesionale sau pentru a fi plasați în câmpul muncii.

40. Stabilirea domeniilor și specialităților civile în care urmează a fi calificați, recalificați sau perfecționați militarii, se va face pe baza documentării de către punctele de consultații din cadrul unităților militare (în conlucrare și în comun cu organele și instituțiile de învățămînt cu atribuții în domeniul formării profesionale continue și instituțiile de stat cu atribuții în domeniul ocupării forței de muncă) a analizelor și studiilor de specialitate privind necesarul de moment și de perspectivă al forței de muncă în profil teritorial, precum și la cererea expresă a militarilor care doresc să presteze o activitate autorizată.

41. Militarii aflați în ultimul an de serviciu militar în vederea beneficierei de servicii de asistență în domeniul reconversiei profesionale a militarilor (orientare profesională, susținere psihologică și perfecționare a competenței profesionale),

pot să se adreseze în punctele de consultații prin adresarea unei cereri în acest sens pe numele conducătorilor (șefilor) acestor puncte.

42. Militarii se adresează în punctele de consultații care se află pe teritoriul unității militare în care îndeplinesc serviciul militar prin contract.

43. În vederea organizării la nivel în unitate a evidenței personalului care urmează a fi disponibilizat (ca urmare a expirării termenului contractului sau a măsurilor de organizare) sau a militarilor aflați în ultimul an de serviciu, conducătorul (șeful) punctului de consultații, este responsabil de ținerea la control a datelor referitor la militarii în cauză și includerea acestora în Registrul de evidență a cadrelor militare disponibilizate/aflate în ultimul an de serviciu militar, care beneficiază (au beneficiat) de asistență în domeniul reconversiei profesionale și adaptării sociale.

44. Cetățenii trecuți în rezervă (retragere), pe parcursul primilor trei ani după eliberarea din serviciu militar, beneficiază de asistență în domeniul reconversiei profesionale (orientare profesională, susținere psihologică și perfecționare a competenței profesionale) a militarilor și pot să se adreseze în vederea primirii unei asemenea asistențe în punctele de consultații din cadrul centrelor militare din raza domiciliului acestora.

45. În vederea organizării la nivel în punctul de consultații din cadrul centrului militar a evidenței cetățenilor trecuți în rezervă (retragere), conducătorul (șeful) punctului de consultații, este responsabil de ținerea la control a datelor referitor la cetățenii respectivi și includerea acestora în Registrul de evidență a cetățenilor trecuți în rezervă (retragere) care beneficiază (au beneficiat) de asistență în domeniul reconversiei profesionale și adaptării sociale.

46. Conducătorul (șeful) punctului de consultații, la examinarea cererii înaintate, după înregistrarea acesteia în modul stabilit, implică personalul aflat la dispoziție în vederea stabilirii și perfectării „Dosarului militarului (cetățeanului trecut în rezervă, retragere) care optează pentru reconversie profesională și adaptare socială”, care va conține următoarele date referitor la militarul/cetățeanul solicitant:

- a) gradul;
- b) vechimea în grad;
- c) numele prenumele;
- d) vârsta;
- e) vechimea în serviciu;
- f) genul de arme;
- g) funcția deținută;
- h) specialitatea (profesia, meseria – pentru cetățenii trecuți în rezervă, retragere);
- i) data când urmează să fie trecut în rezervă/retragere;
- j) studii militare/civile (copiile legalizate ale documentelor care confirmă studiile și calificarea obținută);
- k) domiciliul;
- l) numărul de telefon;
- m) seria și numărul actului de identitate;

n) observații (alte date privitor la militar/cetățean).

47. Datele respective, urmează a fi incluse în dosarul nominalizat ca urmare a chestionării militarului solicitant în urma petrecerii cu acesta a convorbirii precum și în rezultatul obținerii datelor confirmatoare în acest domeniu, oferite de serviciul personal al unității militare.

48. În perioada desfășurării convorbirii cu beneficiarii de asistență în acest domeniu, în scopul identificării necesităților și priorităților beneficiarilor precum și în vederea orientării acestora către cele mai potrivite măsuri active promovate pe piața forței de muncă conducătorul (șeful) punctului de consultații, va clarifica care sînt planurile acestora pe viitor, asistența solicitată, etc.

49. Metodele și acțiunile care urmează a fi întreprinse de consultant în vederea oferirii la un nivel înalt a asistenței în domeniul reconversiei profesionale a militarilor precum și documentele care urmează a fi întocmite în cadrul punctului de consultații, modul de completare și înaintare a acestora, sînt stabilite în „Ghidul consultantului pe problemele reconversiei profesionale și adaptării sociale a militarilor prin contract și a cetățenilor trecuți în rezervă (retragere)”.

50. Procesul de desfășurare a acțiunilor de reconversie profesională a militarilor, se efectuează în conformitate cu etapele desfășurate în anexa la prezenta Instrucțiune.

51. În dependență de categoria beneficiarilor de asistență în domeniul reconversiei profesionale a militarilor, militarii:

1) care au absolvit cursurile de perfecționare a competenței profesionale, sînt îndreptați de către centrele de reconversie profesională a militarilor în agențiile teritoriale pentru ocuparea forței de muncă spre a fi plasați în câmpul muncii;

2) care nu și-au exprimat dorința de a trece cursuri de perfecționare a competenței profesionale, sînt plasați în câmpul muncii după cum urmează:

a) de către punctele de consultații din cadrul unităților militare pentru militarii aflați în ultimul an de serviciu militar (la momentul eliberării), prin îndreptarea acestora în agențiile teritoriale pentru ocuparea forței de muncă spre a fi plasați în câmpul muncii;

b) de către punctele de consultații din cadrul centrelor militare, pentru cetățenii trecuți în rezervă (retragere) prin contact direct cu agenții economici sau prin îndreptarea acestora în agențiile teritoriale pentru ocuparea forței de muncă spre a fi plasați în câmpul muncii.

52. Finanțarea activităților de reconversie profesională a militarilor și în special a celor legate de orientare profesională și susținere psihologică a militarilor în problemele ce țin de carieră, formare, recalificare sau perfecționare profesională, se face în limita bugetelor structurilor militare anuale aprobate.

În acest context, resursele financiare necesare pentru reconversia profesională a militarilor, urmează a fi planificate în bugetul fiecărei structuri militare de către subdiviziunile financiare ale aparatelor centrale ale acestor structuri în baza datelor privind necesitățile financiare în acest domeniu prezentate anual de către Direcția management resurse umane a Ministerului Apărării, și Direcția resurse umane și educație a Departamentului Trupelor de Carabinieri.

53. Cheltuielile aferente reconversiei profesionale a militarilor vor fi planificate anual și vor include:

1) salarizarea cadrelor didactice, a muncitorilor calificați și a specialiștilor implicați în procesul de instruire din cadrul centrelor de reconversie profesională a militarilor și/sau instituțiilor de învățământ;

2) salarizarea membrilor comisiilor de calificare pentru evaluarea absolvenților;

3) cheltuielile de amortizare sau închiriere/subînchiriere a încăperilor și a utilajului pentru instruirea teoretică și practică, costul serviciilor comunale, materialelor și instrumentelor necesare pentru instruire;

4) cheltuielile de transport și cazare a militarilor îndreptați la cursuri în alte localități decât în cele în care îndeplinesc serviciul militar sau î-și au domiciliul;

5) cheltuielile legate nemijlocit de organizarea reconversiei profesionale a militarilor, prevăzute în contractele (acordurile) de colaborare dintre structurile militare și instituțiile de învățământ sau Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă, care se constituie din cheltuielile legate de:

a) procurare și reparație a mijloacelor fixe;

b) deplasările salariaților implicați în procesul de reconversie profesională a militarilor;

c) achiziționarea materialelor de uz gospodăresc și a lubrifianților.

Concomitent, subdiviziunile structurale ale Ministerului Apărării și Departamentului Trupelor de Carabinieri, responsabile de domeniul reconversiei profesionale a militarilor, la necesitate pot interveni în modul stabilit, în vederea alocării unor surse financiare suplimentare necesare desfășurării unor activități de reconversie profesională a militarilor care nu au fost planificate pe parcursul anului.

Capitolul VI

Dispoziții finale și tranzitorii

54. Militarii care în perioada îndeplinirii serviciului militar au fost aleși în funcții electivă, pot beneficia de asistență în domeniul reconversiei profesionale după sau în perioada aflării în funcție electivă.

55. Conducerea metodică și științifico-metodică cu activitatea punctelor de consultații se efectuează de către Marele Stat Major al Armatei Naționale și serviciul personal din cadrul unităților militare departamentului prin intermediul direcțiilor, secțiilor sau responsabililor în domeniul reconversiei profesionale a militarilor (aflate în subordinea acestor subdiviziuni structurale ale structurilor militare).

56. Persoanele responsabile de domeniul reconversiei profesionale a militarilor din cadrul Direcției management resurse umane a Ministerului Apărării și Direcției resurse umane și educație a Departamentului Trupelor de Carabinieri, pot organiza în cadrul unităților militare, controale inopinate în vederea verificării activității punctelor de consultații.

57. În perioada desfășurării procesului de reconversie a militarilor, precum și de organizare a activității punctelor de consultații, persoanele cu funcții de răspundere se călăuzesc de prevederile actelor legislative și normative în vigoare, ordinele Ministrului apărării, Ministrului afacerilor interne (Comandantului Departamentului trupelor de carabinieri), recomandările Consiliului coordonator pe problemele de reconversie profesională a militarilor, prezenta Instrucțiune și de alte acte normative departamentale din acest domeniu.

SCHEMA

de evoluție a procesului de reconversie profesională și adaptare socială a militarilor și a cetățenilor trecuți în rezervă (retragere) și acțiunile punctelor de consultații

1. Înaintarea de către militarul aflat în ultimul an de serviciu și cetățeanul trecut în rezervă (retragere), la punctul de consultații a unității militare, a cererii privind acordarea asistenței în domeniul reconversiei profesionale și adaptării sociale (orientare profesională, susținere psihologică și perfecționare a competenței profesionale);

2. Primirea de către conducătorul (șeful) punctului de consultații a cererii și înregistrarea acesteia în modul stabilit, concomitent fiind implicat personalul aflat la dispoziție în vederea examinării acesteia;

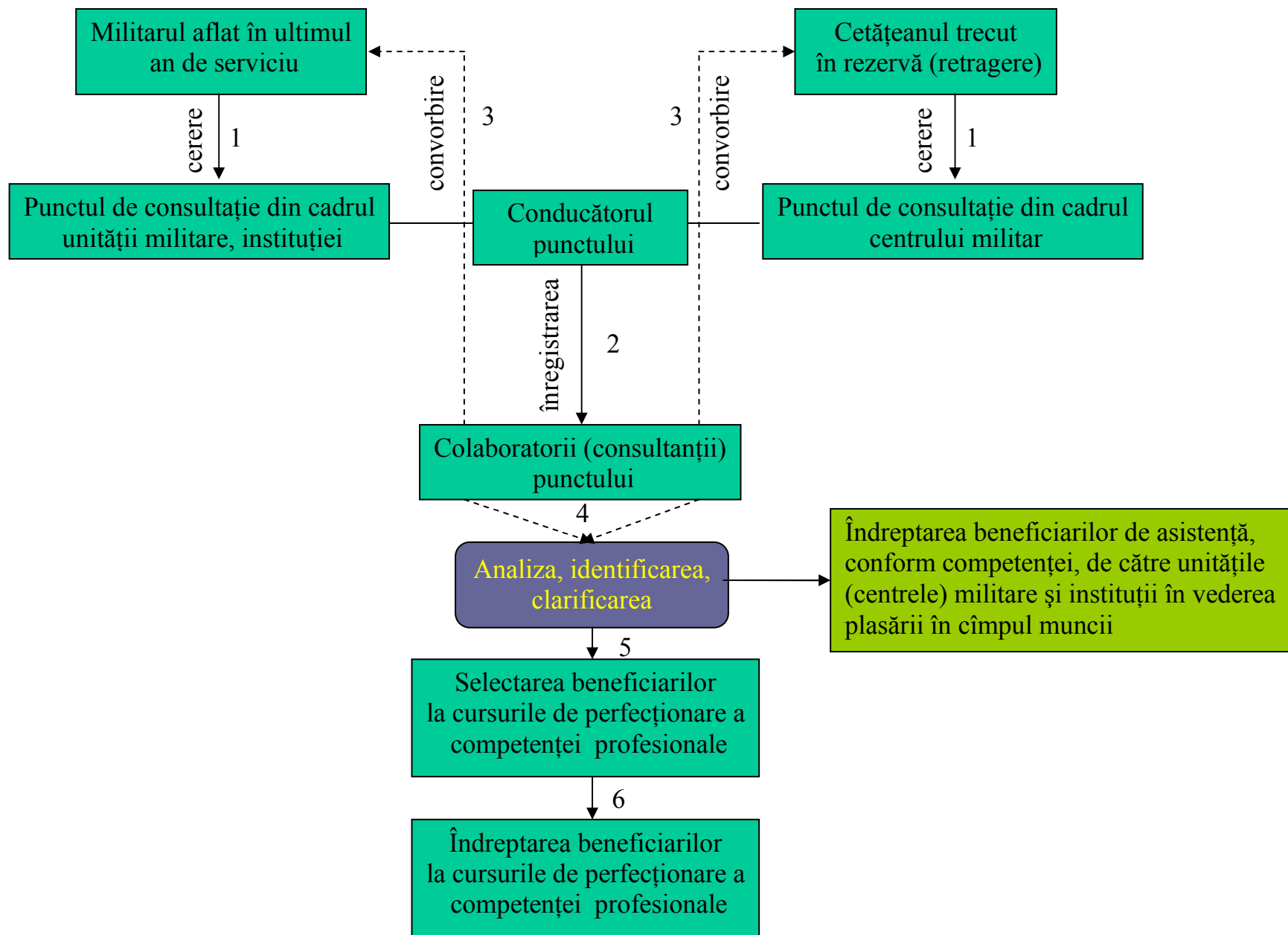
3. Stabilirea și perfectarea „Dosarului militarului (cetățeanului trecut în rezervă, retragere) care optează pentru reconversie profesională” în baza datelor obținute de către colaboratorii (consultanții) punctului, ca urmare a chestionării militarului solicitant și petrecerii cu acesta a convorbirii, precum și în baza datelor confirmatoare în acest domeniu oferite de serviciul personal al unității militare;

4. Analiza datelor, identificarea necesităților și priorităților beneficiarilor, clarificarea privind planurile acestora pe viitor, asistența solicitată, etc.*

Notă: La acest compartiment, după realizarea măsurilor prevăzute în acest punct, punctele de consultații din cadrul unităților militare, după competență, pot efectua acțiunile prevăzute de pct.51 al Instrucțiunii.

5. Selectarea militarilor (cetățenilor trecuți în rezervă, retragere) la cursurile de perfecționare a competenței profesionale. După finisarea acestui proces, punctele de consultații prin intermediul comandanților (șefilor) unităților militare, remit în Marele Stat Major al Armatei Naționale/serviciul personal al unității militare a departamentului, listele consolidate a tuturor candidaților la asemenea cursuri (cu opt săptămâni prealabil desfășurării cursurilor).

6. Îndreptarea militarilor (cetățenilor trecuți în rezervă, retragere) la cursurile de perfecționare a competenței profesionale în organizațiile și instituțiile implicate în procesul de reconversie profesională a militarilor, organele și instituțiile de învățământ cu atribuții în domeniul formării profesionale continue.

<p>La proiectul de ordin</p>	<p>Serviciul Grăniceri</p> <p>Consideră inoportun aprobarea ordinului menționat, din considerentul că prevederile ordinului dublează prevederile Hotărîrii Guvernului nr. 1042 din 19 septembrie 2007 „Despre aprobarea Regulamentului cu privire la reconversia profesională și adaptarea socială a militarilor care îndeplinesc serviciul militar prin contract și a cetățenilor trecuți în rezervă (retragere)", prevederile căreia reglementează domeniul reconversiei profesionale în deplină măsură. Mai mult ca atât, aprobarea unui astfel de ordin nu este prevăzut de hotărîrea menționată.</p>	<p><i>Propunerea se acceptă parțial</i></p> <p>Proiectul de ordin și anexa la acesta a fost perfectat în direcția în care să fie reflectat în detaliu mecanismul de realizare a Hotărîrii de Guvern nr.1042 din 19.09.2007, fără ca să se facă dublări ale normelor acesteia în textul proiectului. Concomitent, este de menționat faptul că proiectul ordinului nominalizat a fost elaborat în vederea reglementării în cadrul Forțelor Armate a modului de desfășurare a activității de reconversie profesională și adaptare socială, precum și întru executarea următoarelor acte normative:</p> <ul style="list-style-type: none"> - pct.2 al hotărîrii nominalizate care stabilește că Ministerul Apărării Ministerul Afacerilor Interne și Serviciul Grăniceri, în comun cu Ministerul Economiei și Comerțului și Ministerul Educației și Tineretului, vor asigura activitatea în domeniul reconversiei profesionale și adaptării sociale a militarilor prin contract și a cetățenilor trecuți în rezervă (retragere). Acesta presupunînd și îndeplinirea pct.22 al Regulamentului și în special: subpct.1), care stabilește pe seama structurilor de forță nominalizate de a ”elabora acte normative interne necesare pentru funcționare sistemului de reconversie profesională și adaptare socială a
-------------------------------------	--	---

	<p>Totodată, proiectul menționat va necesita majorarea statelor de personal, ceea ce va fi în contradicere cu Strategia reformei administrației publice centrale în Republica Moldova.</p>	<p>militarilor”;</p> <p>subpct.5) care prevede drept responsabilitate a MA în comun cu MAI și SG de a stabili modul și condițiile de desfășurare a reconversiei profesionale și adaptare socială a militarilor .</p> <p>- obiectivul 10 subpct.10.1 al Planului național de acțiuni pentru ocuparea forței de muncă pe anul 2008, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.167 din 15.02.2008, din care rezultă drept sarcină de care este responsabil Ministerul Apărării privind ”Elaborarea cadrului normativ intern privind reglementarea activității de reconversie profesională și adaptare socială a militarilor prin contract și a cetățenilor trecuți în rezervă (retragere)”</p> <p><i>Propunerea nu se acceptă</i></p> <p>Reieșind din prevederile Cap.IV al Instrucțiunii nominalizate, rezultă că în calitate de conducător al punctului de consultații se desemnează unul din locțiitorii comandantului (șefului) unității militare, funcție de care, de regulă dispune fiecare unitate militară din cadrul Forțelor Armate. Desemnarea celorlalte candidaturi la funcții de colaboratori ale punctelor respective, rămîne a fi hotărîtă în fiecare caz aparte de către comandantul unității în care va fi creat asemenea punct de consultație, fiind luate în considerație resursele umane și funcțiile</p>
--	--	---

<p>La Instrucțiune</p>	<p>Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă</p> <p>Capitolul I, „Dispoziții generale”:</p> <ul style="list-style-type: none"> - La art.5 pct.3) de substituit sintagma „plasarea pe piața forței de muncă” cu sintagma „plasarea în câmpul muncii”. - Pct.6 alin.3 se substituit sintagma „plasarea militarilor pe piața forței de muncă” cu sintagma „plasarea militarilor în câmpul muncii” și cuvântul „structurile” cu „agențiile”. <p>Capitolul IV, pct.21, de substituit sintagma „plasarea pe piața forței de muncă” cu sintagma „plasarea în câmpul muncii”.</p> <p>Capitolul V:</p> <ul style="list-style-type: none"> - pct.32 alin.2), pct.33, alin.3) și pct.34 alin.3), pct.36, 37 de substituit sintagma „plasarea pe piața forței de muncă” cu sintagma „plasarea în câmpul muncii”; 	<p>(colaborator al serviciului personal, jurist, sociolog-psiholog) de care dispune sau urmează să dispună unitatea respectivă.</p> <p><i>Propunerea se acceptă</i></p> <p><i>Propunerea se acceptă</i></p> <p><i>Propunerea se acceptă</i></p> <p><i>Propunerea se acceptă</i></p>
-------------------------------	--	---

	<p>- pct.38, de substituit sintagma „structurile” cu „agențiile”.</p> <p>Concomitent, menționăm că pct.5 stipulează numai activitatea de „perfecționare a competenței profesionale” dar pct.40 prevede „calificarea, recalificarea sau perfecționarea militarilor”, fapt ce necesită a fi pus în concordanță și în toate celelalte puncte ale Instrucțiunii.</p> <p>La pct.51:</p> <p>- alin.1), 2) de substituit sintagma „plasați pe piața forței de muncă” cu sintagma „plasați în câmpul muncii”;</p> <p>- alin.2) lit. a) și b) de substituit sintagma „structurile teritoriale” cu „agențiile teritoriale”.</p> <p>Pct.52) după cuvintele „ce țin de carieră” de adăugat și cuvintele „formare profesională” și mai departe după conținut.</p> <p>Ministerul Economiei și Comerțului – susține proiectul și comunică lipsa de obiecții și propuneri pe marginea</p>	<p><i>Propunerea se acceptă</i></p> <p><i>Propunerea se acceptă</i></p> <p><i>Propunerea se acceptă</i></p>
--	--	---

	<p>acestui.</p> <p>Ministerul Educației și Tineretului - susține proiectul și comunică lipsa de obiecții și propuneri pe marginea acestuia.</p> <p>Departamentul Trupelor de Carabinieri - susține proiectul și comunică lipsa de obiecții și propuneri pe marginea acestuia.</p>	
--	---	--